

Gunvor Løkken (1996) definerer *samspill* som noe som først og fremst foregår mellom mennesker. Ved å dele ordet i to får vi «*sam-*», noe mennesker gjør sammen, og «*-spill*», som blir en lek med ulike elementer i form av kroppslig, non-verbal kommunikasjon og bevegelse. Samspillet kan veksle mellom din tur, min tur og vår tur. De siste ukene har vi prøvd å observere hvilke møteplasser vi har for samspill mellom barna og hvilke typer fysisk aktivitet de er i.

Skogkroken.

Skogkroken brukes mest på morgenen. Barna inkluderer gjerne teltet som står der, beveger seg rundt bord og røtter. Som regel følger de etter hverandre, av og til utvikler det seg til en lek der de forsvinner for hverandre og titter frem igjen. Dyrefigurene brukes i fantasilek der barna flytter dem rundt, som om de går, og bøyer hodene deres ned mot bakken mens de lager smattelyder. Barna går, står og bruker plater som danner en sti på gulvet til å gå fra plate til plate.

Spisebordene

Spisebordene er en flott arena for samspill mellom barna under måltidene. Ofte ser vi lange samspill mellom barna, der de utforsker maten, lyder eller hermer etter hverandre. I det siste har «Borte-titt-tei» leken blitt lekt her også. Det er her vi oftest ser samspill som kan kategoriseres som «flirekonsenter». Dette begrepet brukes for å beskrive et etablert fellesskap mellom toddlerne med en felles gruppelede. De er intenst oppmerksomme på hverandre, og smil, latter og gledesrop kommer til uttrykk gjennom kroppen i spontane fellesutbrudd (Løkken, 1996).

Bordene er også populære å klatre på. Det ser ut som at så fort barna har reist seg opp på to ben, kommer interessen for å komme stadig høyere opp. Med oppmerksomme og trygge voksne som støtter og veileder dem, lar vi dem gjerne klatre. Gjennom vinteren har denne muligheten ikke vært så tilgjengelig for dem, og klatring utfordrer både styrke, koordinasjon, muskel- og leddsans, balanse osv. Mestringsfølelsen når de endelig kommer opp så stor at barna stråler!

Duplokroken

Duplokroken er et område der det er mange barn innom i løpet av dagen. Her leker de side om side og det kan være ganske ulike mål med aktivitetene de holder på med. Dette gjør at det også fort kan bli konflikter der, for byggeaktivitet er for eksempel ikke alltid forenlig med det å rive ned. Særlig ikke hvis man river ned andres byggverk. Det å rive ned gir like vel en del erfaringer med konstruksjon, selv om det kanskje ikke er hovedmotivasjonen til barna. Gjennom denne leken erfarer de ubevisst hvordan ulike krefter påvirker en konstruksjon, kunnskap som kan være nyttig å ha siden. Vi prøver å gi rom for til både de som vil bygge tårnet sitt i fred, samtidig som det er lov å utforske "nedrivningen". Dette gir oss gode muligheter til å trene på sosiale samspill og erfare at andre har behov og ønsker som kan være ulike ens egne. Dette er avansert! Vi ser også at de bruker de ulike nivåene til å klatre på og balansere.

Putesklia

I putesklia er det også store variasjoner i hva barna gjør. Noen bruker den som utkikkspunkt og ligger lenge i toppen og ser ut over avdelingen. En fin måte å få oversikt på! Perspektivet fra toppen gir en annen opplevelse av rommet og det som befinner seg der. Dette bidrar til å utvikle barnas opplevelse av rommet og evnen til å orientere seg. Vi ser at barna får utfordret balansen i større grad her; underlaget er mykt og krever at de bruker flere støttepunkter for å holde balansen og må koordinere kraft og balanse annerledes enn de gjør på harde underlag.

Lesekroken

Denne kroken brukes aller mest til kos og avslapning. Det er en fin plass for en liten pause på fanget eller å lese bøker sammen. Ofte søker barna til de voksne for å gjøre dette, men innimellom kan det være barna finner hverandre der også. Da er hvilen ofte mer som en lek og det blir latter og moro. Barna trenger muligheter til å trekke seg tilbake og ta pauser i hverdagen, selv om de sover midt på dagen. Det er svært energikrevende og intenst å delta i de lekende samspillene. Rammeplanen er også tydelig på at barna skal ha mulighet til ro, hvile, og avslapping i løpet av barnehagehverdagen (Utdanningsdirektoratet, 2017, s.11). Hvilen fremmer vår evne til å jobbe meningsfylt, og er helt nødvendig for utvikling, god helse og produktivitet (Fredens, 2019).

Dukkekroken

Denne kroken er mest tilrettelagt for den begynnende rolleleken. Der finner barna kjøkkenutstyr, lekemat, lekekjøkken og ulike møbler i barnestørrelse. Barna leker ofte side om side her, og i økende grad ser vi nå at de inviterer hverandre med i leken. De mater hverandre og lager mat ved å røre rundt i skåler og gryter med skjeer og sleiver. Konfliktene her handler ofte om at man vil ha en gjenstand som allerede er tatt i bruk av andre og vi øver på ulike strategier for å få dette til. Man kan vente på tur, prøve å bytte med noe annet eller kanskje man rett og slett må ta til takke med en annen leke. Gjenstandene skal håndteres, noe som stimulerer barnas mentale evne til å forestille seg hvordan tingene vil arte seg når de blir håndtert, vridd og vendt på. Når vi bruker vår forestillingsevne for å se for oss at vi dreier og vender på noe, tar det like lang tid som hvis vi gjorde det helt konkret med hendene (Fredens, 2019).

I denne kroken er det også dukkevogner, som barna gjerne triller dukker eller hverandre oppi. Passasjeren er ikke nødvendigvis så fysisk aktiv, men gir tyngde og motstand til den som dytter. Det gir en helt annen utfordring når man skal svinge vognen eller trille den i gang og akselerere. Når de kommer litt opp i fart, inneholder denne aktiviteten også et visst risikoelement.

Musikk som møteplass

Dette er ikke en fysisk møteplass, men musikalske opplevelser skaper sosial samhörighet som knytter mennesker sammen (sitat Huron, 2001, i Fredens, 2019, s. 242). Kroppen beveger og bevegges av musikken. Den musikalske kulturen i en barnehage vil kunne fremme barnets sosiale utvikling, forskning viser at barnehagebarn som spiller musikk sammen, oppnår gunstigere prososial atferd (motsatt av antisosial eller asosial). Barnas evne til samarbeid og hjelpsomhet styrkes (Fredens, 2019). Og så er det helt tydelig at både voksne og barn på Luna og Tellus har det veldig gøy når vi danser sammen.

Vi ser at vi allerede har en god variasjon i ulike aktiviteter, mulighet for samspill og motoriske utfordringer. Vi tror like vel at vi kan utvikle dette videre. Sammen med observasjonene vi har gjort oss, er det et annet element vi ønsker å ta med oss i større grad. Vi vet at naturen er svært helsebringende for oss mennesker. Både i et fysisk og psykisk perspektiv. Det å være ute gjør oss godt, både for kropp og sinn. Naturen gir oss andre utfordringer enn leker og klatreapparater på lekeplasser. Der er ikke trinn og klatregrep i tilpassede og forutsigbare avstander. Flatene er ikke i

«water» eller helt jevne, underlaget er ikke alltid mykt når du faller. Vi tror at kontraster i det fysiske miljøet bidrar til at barna får flere og bedre muligheter i hverdagen sin.

Barna leter etter utfordringer, og trenger dem for å utvikle seg, men hvilke nye løsninger har vi mulighet til å tilby? Og hvordan vil de påvirke barnas lek og utforskning?

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.